

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗ В З'ЮНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 7. Джерси Сіті, Н. Дж., вівторок, 9 січня, 1934.

VOL. XLII. No. 7. Jersey City, N. J., Tuesday, January 9, 1934.

THREE CENTS.

КОЛЯДА -- РІДНІЙ ШКОЛІ В РІДНИМ КРАЮ

ВИБОРЦІ ПОПИРАЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА

ПІШУТЬ ДО КОНГРЕСМЕНІВ ПІДДЕРЖУВАТИ ПОЛІТИКУ РУЗВЕЛТА.

ВАШИНГТОН. — Ще одною проявою публічної думки в справі програми президента Рузвельта є висказані думки виборців. Цим способом публічна думка проявилася з нагоди бюджетової прокламації президента Рузвельта з просто небувалою силою. Члени обох палат конгресу дістають від своїх виборців справжню повільну лавину, а всі вони майже домагаються повернути до політики президента.

Політики просто не можуть зрозуміти цієї популярності президента. Вони були майже певні, що його проект величезних витрат підірве його популярність, а тут він якраз її збільшив.

Наслідком цього становища виборців слідно поважати хитання навіть серед найзавзятіших противників політики президента в кругах республіканців.

БОРІТЬСЯ ЗА ЗАКОН ПРО АЛКОГОЛЬНІ ТРУНКИ.

ВАШИНГТОН. — Ухвалення висоту податку від трюнків, політики спехилися над питанням, скільки горілки має дозвезти Англія.

У тій справі президент вівдуб уже кілька конференцій з ріжними визначними урядовцями, але ці конференції ще не довели до вироблення спільної думки.

МОЛОЧАРСЬКИЙ СТРАЙК У ШКАГО.

ШКАГО. — Наслідком страйку молочарів, що почався тут у суботу, до міста доведено в неділю тільки 20 процентів той кількості молока, яку довозить звичайно кожного дня. Здобув усіх догори, що ведуть до міста, стояли молочарські пікети, котрі здержували везучи молоко трюки й часто викидали молоко в придорожні рови.

У неділю молочарські підприємства розвозили молоко по місті, але заповідають, що як страйк потриває далі, то вже в середу Шкаго відчувє брак молока.

БОРІТЬСЯ ЗА КОМПАНІЙНУ ЮНІЮ.

ВАШИНГТОН. — Тісє, голова нафтового підприємства „Стандард Ойл Ко. оф Нью Джерсі“, виступив з публічною пропагандою за компанійну юнію. В своїй заяві, виданій ним у характері підприємця так званого комітету для промислових відносин Бізнесового Дорядної й Гільзюнової Ради, він каже, що відповідно до закону про відбудоу краю як юнію робітників так і юнію компанійна мають законні основи існування.

ПРИЗІД БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА.

НЮ ЙОРК. — У неділю приїхав сюди московський большевицький амбасадор, Александр Троянковський, та його штаб. З ним приїхав Вілієм Буліт, американський амбасадор у Росії.

Троянковський, бувший царський офіцер, відомийся від розмови з газетарями.

ДІКИ ЖАРТИ СТУДЕНТІВ ПРИЧИНОЮ НЕЩАСТЯ.

НЮ ЙОРК. — Після гри у футбол між двома університетами громада студентів місцевого Колумбійського університету пішла ввечерю до фільмового театру Німо, на розі 110 вулиці й Бродвею, щоб побачити фотографічні знімки з цієї гри.

Студенти у веселому настрою почали строїти в театрі веселі жарти, чим викликали серед публіки здеревування, а далі й замішання. Люди почали виходити з театру.

Щоб підняти їх вихід, хтось зі студентів крикнув: „Огонь!“ Уміть замішання публіки перемінювалося в перестрах, серед котрого потратовано багато людей. Шойно поліція й пожежарники впокоїли людей.

Амбуланси відставили до шпиталю 13 осіб, особливо ушкоджених серед стиску.

ЗГІНУВ, РАТУЮЧО ДИТИНУ.

НЮ ЙОРК. — Полісмен Ернест Мак Гарсон кинувся в горючий дім, щоб вивести з нього залякану 9-літню дитину, і згинув разом з дитиною. Розслідування розположення кімнат і стан жертви, поліція прийшла до переконання, що полісмен, схопивши дитину на руки, вивалив силою одні двері, думаючи, що вони виведуть його на коридор. За цими дверима була кімната, в котрій найлютіше горів огонь. Полісмен зараз стратив притомність від диму.

КНЯЗЬ НА СЛУЖБІ ТАЙНОЇ ПОЛІЦІЇ.

Будапештський „Німецький Уніон“ повідомляє, що бувший довірний існаря Караки, князь Віндшпрен, виманений у банкову аферу, вступив на службу берлінської тайної поліції. Як відомо, князь Віндшпрен зрісся перед королем мадярського громадянства і прийняв німецьке.

ГОЛОДУ В С. Р. С. ЗАТАПТИ НЕ МОЖНА.

„Журнал де Женев“ з 3-го листопада м. р. приносить нову передовицю про економічний стан у Радянському Союзі на підставі ріжних джерел. Ця стаття добре ознайомлена журналіста користає в першій тирі з інформації самої большевицької преси, де сам-там пензура мимохіть пропуская переважний подробиці. Одноразово часом пригадує вона свідку враження Англіїя Маджеріда, друковані у лондонській „Морнінг Пост“, цей Англієць провів 8 місяців у Москві й на Україні і має свободу рухів, бо його вважали „своїм“, прихильником совітського режиму. Крім цього ліній дані дані економічний знавць при німецькій амбасаді в Москві, Шалер.

Від січня 1932 р. селяни зарізади 87 мільйонів штук худоби, щобши заспокоїти голод. Скільки коней зменшилися населовину, трактори постачають усього силу на 2 м. парових коней, але після кількох місяців усі посується і нема чим обробляти землю. 9 грудня 1932 „Правда“ писала: „Не треба статистик; досить подивитися на такі наші родючі землі як Дон і Кубань... покрив бурною, покрив зрозуміло, що справа прохорачування стає так само страшною як у 1921 р.“

Згаданий жеєвський листник наводить жалючі листи приватних осіб з ріжних країн СРСР. Довідаємося з цієї статті, що в Харкові люди з голоду падають на вулиці, що в селаді в околиці Дніпрестрауту 4,000 людей померли з голоду. Шалер твердить, що в Краснодарі з 330,000 мешканців 40,000 умерли з голоду, у Ставрополі з 140,000 — померли 90,000, в селі Дмитрієвське з 6,000 людей лишилося 2,000, у селі Іанське з 3,000 — 1,500.

Американський журналіст Лінг, що був на Україні в жовтні 1933, місяць після жнива, заявля, що не бачив ніде ознак зменшення голоду. Зате „Правда“ в числі з дня 20, жовтня поміщує цілу сторінку про голод у буржуазних кімнатах і пише так: „На кімнатах мільйонів винищених і виволодканих селян капіталізм пробавляє вратувати себе над проголоною кризою“.

ОСЛІП У ТЮРМІ.

Вбивник директора сталевавіського шпиталю, д-ра Ліхтмудла, Нім, який постріляв себе в голову, осліп. Його стан тяжкий, тільки лікарі сумніваються, чи вдасться вдержати його при житті.

НАПАД НА ДІВЧАТА.

Шли собі шляхом недалеко Кучурова Великого (Буковина) дві дівчини: Домініка Гаєркія й Вероніка Полішук. Їх напали два чоловіки, одній забрали 1,000 левів, а другу затянули в поле й змислювали. Жандарми відшукали винуватців, Антона Кнарського й Мазарію Мельника, й арештували їх. Загреблені гроші знайшли ще в них жандарми.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД НА ДІВЧ.

На днір у Нагірцях, пов. Камірка Струмалова, напали вночі чотири зброєних бандитів. Чотири стояли на чатах, а три вивалили двері до кімнати, де спали власники двора, Гелена Лукасевична. Коли почали шукати по будинках за грішми, бандити Лукасевична наробила крику. Один з бандитів ударив її револьвером по голові, завдавши їй глибоку рану. Однак вона боронилася далі й виврала одному з бандитів шпур перед, як розпалився по землі. Тимчасом бандити знайшли в підручній касі кілька тисяч тисяч золотих і, захваниць далішній грабунку, утікли. Зблуджений криком економ Пранішської задержав, був службою і пустився за злодіями в погоню, але без успіху. Справою займався слідча влада.

ЩЕ ОДИН „УКРАЇНЕЦЬ“.

„Комуніст“ з 9. жовтня м. р. повідомляє, що Президія Центр. Вікон. Комітету назначила заступником комісара постанями України „тов. Гольдмана“, Радуського, совітського Укрісто, бо маєши ще одного українського „Українець“.

БЕБІЛИ СВЯЩЕННИКА.

В селі Владово біля Лукова вбили пароху о. Гініського тілосподаря з села Коми, Кав. Пелесюва. О. Гініський вийшов був ввечерю до нещадного до села Коми. Як вертався в ризах і на візика Пелесюва напали невідомі бандити, ограбили обох і вбили.

СТУДЕНТИ РІДНІЙ ШКОЛІ.

Відвручник Рідної Школи, п. Л. Яєнчук, має виклад про Рідну Школу в клубі українських студентів політехніки у Нью-Йорку. По дискусії запала ухвала, що кожний технік повинен, щобши в його місяцеві випала кожда на Рідну Школу з якнайбільшим успіхом.

НІМЕЦЬКА СВІТОВА ПРОПАГАНДА.

В Німеччині мають вбудувати чотири великі нападчі радіостанції, яких завданням буде пропаганда в Північній Америці, Африці, Східній Азії й Австралії. Станції, назначені для Північної Америки, вже функціонують. Німеччина, кажуть, призначила 10 мільйонів марок на поширення гітарівської алтератури 12 мовами. Сума та зростає втрое завдяки підтримці приватних осіб.

ПРОТИ АБСУРДСЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ В БУДАПЕШТІ.

З нагоди скінчення 21 літ життя Оттона Габсбургом у угорське т-во с. Корони узявмо ввечерю вночіте прийняти, що дало привід до демонстрацій проти Габсбургів. Кілько сотні молодих людей зібралися перед будинком, де відбувалося прийняття, витоачи члени згаданого товариства криками й лайкою. Вікни демонстранти вилетіли двері і вломилися до салі, кидаючи слани бомби. Одночасно на сусідній площі вивисли мапекна, що має представляти Оттона Габсбурга. Демонстрації зробила кінець поліція.

ВСЮДИ КРАДУТЬ.

Перед окружним судом у Варшаві відбувається процес за аловжання в дирекції пошти, де урядовець Ст. Канковський присвоїв собі 6,000 з. з фонів, назначених на стипендії для студентів вишньої політехніки Канковської факультету документації і підлітків-нянко. Викридані Рінсучи на них стипендієвці, гроші забирали для себе. Разом з ним відповіли перед судом чотири урядовці за брак контролю. — Начальника в'язниці в Бродзині засудили на 8-річ в'язниці за сфараздування 20,000 з.

ПРОДАНО РУКОПИС АМЕРИКАНСЬКОГО ГІМНУ.

На ліценції в галерії Андерсона в Нью-Йорку продано в п'ятничу рукопис американського національного гімну „Стар Спенгелд Бейнер“. Манускрипт купили д-р С. В. Розенбах для своєї галерії в Болтиморі. Він заплатив за картку паперу 24,000 доларів.

Цей гімн написав Френсіс Скотт Кі в 1814 році, підчас англоамериканської війни. Кі був тоді на англійському кораблі, котрий отримав гармати з американського флоту Мак Генрі в Меріленді. Він прийшов був на поклад корабля для переговорів і вернувся на сушу, як зі скінчився бій. Жадучи на кінець бою, він попав на думку цього гімну.

АРЕШТ БУВШОГО ПРОКУРАТОРА.

Поліція в Морістани, Н. Дж. арештувала Джеймса Болаята, бувшого прокуратора повіту Моріс, котрому вона закинула, що він стояв на чолі шайки, яка підпалювала домів й автомобілі.

БУНТ ПРОТИ НАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ЦЕРКВИ В НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН. — Гітлер має тепер розгрізти твердий оріх, бо виходить, що перший удар завдасть йому протестантська церква. Проти заряджень державного єпископа Людвіка Мілера запротестували вже 6,000 протестантських проповідників. Вони кажуть, що нації звертають церкву до поганства. Ї вони проти „арійської“ церкви, себто проти того, щоб і на церковнім полі видивити жидівську квестію. А нації хочуть перемінити протестантську церкву в церкву національну.

Уряд попірає всі заарядження єпископа Мілера і силою задумує всяку опозицію.

ПРОПАГАНДА НАЦІВ В АМЕРИЦІ.

БЕРЛІН. — Американський кореспондент стверджує, що в Німеччині лапує переконання, що американський нарід перенятий фашистським духом і симпатизує з ідеологією нації. Це є можливе, вже кореспондент, тому, що німецька преса не похає ніяких вісток про те, як в Америці критикують фашизм, а особливо гітлеризм.

Разом з тим той кореспондент твердить далі, що в Америці перебувають агенти Гітлера й ведуть широку пропаганду в користь нації. Не знають тільки, каже кореспондент, звідки вони беруть на ту акцію фонди. Та можна догадуватися, що їх дає Німеччина.

ПРАВІЛЬНА ЛІТАКОВА ПОЧТА МІЖ ЄВРОПОЮ І ПОЛУДНЕВОЮ АМЕРИКОЮ.

БЕРЛІН. — З днем 1 лютого буде отворена перша в історії правильна повітряна комунікація між Німеччиною й Полудневою Америкою. Служитиме вона для почтових цілей. Діконає цього німецьке літакове підприємство „Люфтвагза“. Лет буде тривати 5 днів: з того одна частина буде відбута на суші, а друга, на водних літаках, морем.

Лосі Франції мала найкоршу поштовою повітряною комунікацію з Полудневою Америкою, яка тривала 10 днів.

Німці завели новість. Будуть послугуватися в перелеті через океан „пливаючим островом“. Ї ним корабель „Вестфален“, який матиме для літаків газоліну, як теж буде з ними у постійнім радіовим зв'язку.

Комунікація буде так налажена, щобши можна одержувати в Європі пошту з Полудневої Америки, згадуючи в Полуденній Америці з Європи раз на тиждень. Літаки, котрих будуть уживати, літатимуть зі шкоростю яких 200 миль на годину. Змінюватимуть їх на океані, на згаданим „пливаючому острові“.

СКІНІЛІ З РЕФОРМОЮ ЛІГІ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Наробено без потреби крику за реформування Ліги Націй, бо, як виходить зі звіту сра Джана Саймона, британського секретаря справ заграничних, все лишилось далі по старому.

КАЖЕ, ЩО ЯПОНІЯ ПОБЕ АМЕРИКУ. ГАТА (Голяндія). — Генерал Герт ван Гік, бувший командант голандських військ у голандській східній Індії, каже, що Голандія має один вихід, якщо хоче задержати надалі голандську східну Індію, а то: об'єднати її зі З'юченими Державами й Англією проти Японії. Інакше Японія, на випадок Гібігу війни, негайно забере голандську Індію, бо звідтам вона побирає наливо для своєї флотії.

При тій нагоді генерал Вік звертає увагу Америки, що й вона не має вигляду на виграну у війні з Японією, а витрати зможе тільки тоді, коли матиме поміч з боку Англії.

В АНГЛІЇ БЕРУТЬСЯ ТЕЖ ДО СТЕРИЛІЗАЦІЇ.

ЛОНДОН. — Ще не прогомоніли протести голоду з боку католицької церкви, проти стерилізаційного закону в Німеччині, як подують з Англії, що уряд уже виготовив законопроект, який буде предложений у найближчих днях парламенту, а який теж заводить стерилізацію.

ПОМЕР СЛАВНИЙ ВОЙОВНИК.

ПАРІЖ. — Помер генерал Дюбелль, великий канцлер Гюноворой Лері, яке то відзначення одержав він за те, що в 1914 р., коли французський фронт валився, захистив праву крило армії, вдержав дисципліну й запалив жовнірів до витривалості та нових наступів. Кажуть, що він був дуже енергійний і вмів ту енергію зашпикати у своїх підлеглих. Завжди займав другорядні місця, але всі в Франції знали, що він дуже багато завважив на тім, що Франція виграла війну.

ію проти Москви

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

МОРЕ І ХАРАКТЕР.

Англіські газети підкреслюють нові тенденції в мореплаванні.

Колись море тягнуло до себе багатовікову обличчя пригоди, важких переходів, твердого життя й борі.

Нині корабельні лінії відкривають, що багатьох пасажирів приваблює обличчя коштовних вигад на кораблі.

Колись подорожний любив оповідати, як ті тяжкі пригоди він мусів пережити підчас своєї морської подорожі. Нині він любить оповідає, як розкоші й вистави і вигоди на кораблі його просто душили.

Маємо тут до діла з двома, немислимими характерами людей. Перші вилазять збудувати англійську імперію. Другі ледь киють використати вже готову імперію.

КРАП НА ДАХУ СВІТА.

Вістка про смерть Далей Ламі, релігійного провідника вірних буддистів азійської країни Тибету, звернула увагу на цей дивний край, про котрий значення чується в широкому світі дуже мало.

Край добре добре стережений від зовнішніх ворогів природними умовами: високими горами, великими віддалями, суворим кліматом. Завдяки цим природним умовам Тибет успів удержати свою незалежність від мотухоливих ворогів, що посягають по нього загрозливими раками: від Англії з півдня, від Китаю на сході, від Росії на заході.

Та рівночасно відокремленість Тибету відлягує його від зовнішніх впливів. Він не робив майже ніяких поступів, значить і віра Тибетців та їхня культура стоїть такі самі, як були в осьмому столітті. «На даху світа» — як Тибет побудував називати Тибетців, — це півтора мільона людей. З ними, на їх думку, живе в краю безчисленна кількість невидимих чортів. Щоб хоронити людей від цих чортів, люди удержують сторожу з яких 300 тисяч монахів. Тибетці вже мають скорострільні крики, поклали денне телефоні, грають «брідж» по американськи, але їх душі затверділи проти своїх впливів культури й нині вони почувують і думають так, як думали їх пращури.

Колись вони можуть одного дня пробудитися та побачити, що відлучаються глибоких культурних вартостей їх може легко коштувати життя цілого народу.

СКІЛЬКИ ЗНАЄ, А СКІЛЬКИ ГОВОРІТЬ.

Професор Ервин Фишер сказав у листі до свого знайомого, що в Америці є всього 18 людей, котрі розуміють монетарну справу.

Професор Фишер учить економію, отже він повинен знати, що говорить про економічні справи. Його слова можна приняти як те, що походить від погани.

Коли в Америці є тільки 18 знавців монетарної справи, то тоді вадяє нас факт, що так багато людей про ці справи говорять. Так самих письменників про цю справу буде ще найменше сто разів стільки.

Та листіо професора Фишера нема що дуже журитися. Навіть ті знавці монетарної справи, яких подав професор, не всі годяться між собою; одні говорять одне, а другі друге, зовсім так, як звичайні смертняки, які про монетарні справи тільки те знають, що на доляр треба робити, а за доляр можна щось купити.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Шкільний концерт дівчати.

У неділю, 19. листопада м. Р., відбувся в Христодора Гавз концерт. Увадню його Заряд Української Народної Школи, котрий мабути хотів довідатися, який поступ у навуці зробили діти за півмісяця. Концертну програму виконували самі шкільні діти. Концертова галія Христодора Гавзу була переповнена так, що майже сотка людей мусіла стояти з недовістю криса.

Концерт почався в годині 5. 30 м. вечером.

Першою точкою був виступ смичкової й мандолинової оркестри п. М. Гайворонського. Годі щось додати про цю оркестру, що вже відомо. Вони на улюблені українським громадянством так, як і сам наш композитор.

Другою точкою було смичково й півное трио. Відіграли його молоді дівчата Емілія й Гая (сестри) Єдіна й півно Пологи. Пригнати були такі задоволені, що своїми догворітальними оплесками привелили до молодечого трио до кількох надатків. Півно Гая Єдіна, котра належала до трио, відіспівала пару українських пісень так удачно й мило, що публіка обдарувала її найширшими оплесками.

Даліше родичі мали приємність послухати віршів від своїх дітей. Тут виступили отсі діти: Ева Прокопів, учениця першого класу, півно Балабан, півно Когут, Катерина Пологи, Катерина Балабан, Ольга Когут, Е. Довгого, Ст. Мерещак, Стефан Лотоцька, Е. Сасяк, К. Писко. Також відіспівала пару пісень півно Копанець. А аккомпанювала їй півно Дусановська. Зі сльозами на півні виступили: півно Тернопільська, С. Палич і півно Шевчук. Зі сльозами на скрипці виступав маленький Семан. Великою приємністю для присутніх був виступ півно Білячак з сльозами на гармоні. Оплески пририсили їй до кількох надатків. При кінці шкільний дитинч хор відіспівав пару українських пісень і на «тім закінчено концерт. І. Жовнір подякував усім гостям за чисельну участь й їм розійшлися доми з повним веселощами, що провели вельо вельо і переконані, що тільки рідна школа під проводом такою доброго вчителя, яким є гр. Осип Стегеткевич, може дати любов до свого народу.

Як звичайний громадянин, не маю на думку нікого хвалити, як критикувати, одначе, як очевидець, признаюсь, що між дітьми, котрі говорили вірші, є справжні таланти, як от маленька учениця Ева Прокопів, котра балабан І. К. Писко. Без школи багато наших дітей пропадала в чужій землі тільки через байдужність родичів, котрі легковажили собі українську школу й рідну мову.

Василь Дроботій.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Народні жінки відроджуються.

Говорить — пословиця, що краще пізно ніж ніколи. І то пишу, хоч пізно, про радні прояви з життя громади. Без давалося, що вже те життя заміряло й ніколи не пробудиться й сіну. Були всікі причини, а найбільшою була така страшна депресія.

Однак так але не є, а факт. От прибув до нас о. Еміль Королішин і за короткий час зорганізував гарний хор української церковної школи. За думала рідна пісня й рідна мова на доляр треба робити, а за доляр можна щось купити. Знову півно Королішини зор-

ганізувала наше жіноцтво у Сестрицтво св. Анни. Одним словом: повстав рух у громаді. Дня 26 листопада 1933 р. провідницька громада відіспівала своїми власними силами й виробленими гуртами Великі Спомини про Українське Державу. Той же неділі церква була наповнена вірними синами й дочками України, а о. Королішин відправив у ній пахаджу за душі Героїв Неньки України, як теж виголосив патрістичну проповідь, а коли хор проспівав «Вічну пам'ять» то теплі щирі слози падали з очей вірних.

Попоздній відбулася в святих американській галі-просторі академії, на яку прибули наші близькі сусіди з м. Лоті, але свідомої громади Кромптон разом з хором і школою, які веде теж о. Королішин. Програма була виконана злученими силами артистично. Вступне слово лишило з гурду молодого артиста Стефана Рекрута. Хор і Рідна Школа здобули собі велике признання від святихної громади.

Своєю молодечою співаністкою, півно Анні Саски, в супроводі півно, була дійсно насолодою.

Сольо молодого барітона, п. Юлія Королішини викликало бурю оплесків. Головний святихний реферат виголосила півно Еваля Королішини, а кінцеве слово виголосив громадянин Володимир Рекрут, підносичи, що заняття, яке наш наріб виказує, дає змогу вірити, що не прийдесть вже довго ждати на воскресіння України.

Жертва з пахаджи і концерт принесли для братів інвалідів \$14.65. Ті гроші вишлесть через Об'єднання на призначення ціл.

Володимир Рекрут.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОЛЯДА НА РІДНУ ШКОЛУ.

Ріжні є причини упадку нашої державності. Але зазвичай мені, що найважливіше є та, що ми не були підготовлені до боротьби за свою державу. Було в нас замало свідомості українського виконання. Ми були легковірні й м'які й то му терпимо тепер від тих, кому ми надто вірили. Деяким і червона Москва знищила українську армію і державу з одного боку, а Галер та соціалістична Польща з другого.

Скористали ми на тій боротьбі стільки, що вже навчилися числити тільки на свої власні сили, на свою жертвенність і на свою свідомість. І отже заставляє нас, коли колядуємо на рідні народні потреби, збирати жертви головно на тікі сили, які ведуть нас до визволення. А на тім шляху стоїть народна освіта. Без неї не буде національної свідомості. І тому не можна забувати за Рідну Школу, бо рідна освіта є велика зброя.

Сей.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ВЕСТ ВОРНИК, Р. АЙ.

Коляда.

Гром. Андрий Кондрат перелав до Об'єднання як коляду \$3, а то по \$1: на Рідну Школу, інвалідів і боеву акцію.

Юлія: Ти чого така перелякана?

Зоя: Бо мені було неприємно.

Юлія: Та чого?

Зоя: Я була в музеві і бачила босого чоловіка.

Юлія: Це нічого.

Зоя: Е, він був босий як півно.

ПЛАСТОВИЙ ГУРТОК „УКРАЇНА“

У Празі заснувався 17. жовтня м. р. Гурток Старших Пластунок „Україна“. Провідниця гуртка, абсолютка пластового інструкторського курсу (т. зв. „Пісові Школи“), Наталія Козницька; секретарка Ірина Садовська; скарбничка Тетяна Мазепа. Сходили Гуртка відбуваються щотижня в доміц Українського Жіночого Союзу. Можливість користуватися цією домішкою сприяє пластовій праці Гуртка. На кожних сходинах поруч із пластовим матеріалом пластуни вивчають матеріял з українознавства, спеціальну увагу присвячую історії України, з огляду на те, що деякі пластуни вчилися або вчилися в чужій школі, як не дає в цій ділянці потрібного знання; знайомляться із змістом пластових часописів (змістом перекладених англійських пластових часописів „Джебери“), що виходить двома мовами: англійською та французькою і з словачків „Будь Прірава“. Друга частина сходин присвячена пластовим розвагам, грим, співам і т. ін. не лиш на те, щоб побавитися самим, а щоб навчитися улаштувати рідні гри й забави з дітьми. Співаками керує Т. Мазепа, що вибрала ціль загально-патрістичну та пластові пісень. Першою іншою пісню „Над все кохай свій Рідний Край“.

На сходинах прочитано 4 реферати: „Пласт на Закарпатті в цьому році“ — Г. Манджула, „Тотемизм у Пласті“ — Н. Козницька, „Значення спорту для модерної людини“ — Г. Манджула, „Тарас Шевченко“ — І. Садовська. При Гуртку існує реферат преси, що має дати, щоб в українській пресі були статті й замітки про Пласт та інформації про нього в місцевій пластовій пресі. Реферат преси видає пластову угоду (100 прийнятиків) у справі інформації про Український Пласт та розсилає їх на відповідні адреси. В жовтні Гурток вислав норвежському міністерству Мовінішлов та голові міжнародної асоціації книжкових товариств, К. Ешбі, подяку за їх підтримку України в акції проти голоду на Україні.

Для боротьби з асиміляцією українських дітей Гурток збирає й збирає увагу чималість українських книжок (казки, читанки, оповідання, загально-освітні книжки, підручники) й посилає їх, як хто звернувся за рідною книжкою. В листопаді Гурток вислав 2 бібліотеки (50 і 33 книжки) однієї філії „Провітти“ на Закарпатті та пластовому гуртку новичок „Кості“ у Братиславі. Гурток одержав для цієї мети 770 рідних книжок закордонних видань таких виданців: „Самостіна Україна“, „Дніпрова Пороги“, „Дніпрова Пороги“, „Ваво Української Мовою“, „Музей Визвольної боротьби України в Празі передарив із свого дуплікатного фонду 208 рідних книжок. Кілька десятків книжок зібраних пластунами собі собою; разом до кінця листопада зібрано понад 1,000 прихрипців, з яких Гурток вислав 850 прихрипців на Лівківщину. При цій нагоді Гурток звертається до всіх, хто може пожертвувати добрі українські книжки, з проханням прислати їх на його адресу:

Н. Козницька, Графа Vinohrady, Sobeslavsk 30, Czechoslovakia.

Окремі пластуни підтримуватимуть зв'язок з пластунами інших народів, у першу чергу з Чешками й Словаками та лістуватимуть з Ірландцями, Шотландцями та Американцями. В лістувальні наші пластуни дають, щоб чужинці, якінаблизь пізнали Україну й Український Пласт. Одна пластуни лістуватимуть з українською лістувальницею в Бельгії, що попала в чуже оточення й майже забула українську мову. Українські листи мають відживити в ній любов до України та дати хоч трохи знання рідної мови. Їй теж вислано книжки.

В день національної жалоби і протесту 29. жовтня Гурток був на Службі Божій, а потім на протестній мові з приводу голоду на Україні. На вічу та в доміц Укр. Жіночого Союзу 2 пластуни допомагали у збірці пожертв на годину. В Гуртку теж передано збірку на вітківців з сов. України, що перебувають тепер у Румунії. Зібрано 30 копій чеських в день 1. листопада Гурток прикрасив українські могили на празькому цвинтарі білими цвітими й національними стрічками (27 могили українських громадян: старшин, воєнків, студентів і інших). Потім були святихні сходили, на яких Т. Мазепа говорив про Перший Листопад.

ПОСМЕРТНІ ЗАГДКИ.

Дня 29. грудня 1933 р. українська голутська громада втратила найкращого свого дітяка, котрим був Петро Самсон, організатор і час 145 від. У. Н. Союзу, а також Покійний секретарював 14 років.

Був відомий з того, що завжди заохочував громадян до жертв на народній цілі, сам їх збирав і сам скартував.

Помер наг. о. ідици до праці. Похорон відбувся дня 2. січня при величезній заповненості Союзовців, знайомих і родичів. Останній жіночий і півно дітей. Вдова і сироти щиро дякують усім тим, що віддали Покійному останню прислугу.

І. Олексин, секр., Алтуна, Па.

Дня 14. грудня помер по короткій недугі Стефан Лемішак, довголітній член Тов. Запорозька Січ, від. 206 У. Н. Союзу. Це помер бувший предсидний відділу і секретар та добрий і примірний муж і батько й вірний український громадянин.

Покійний мав за сльоди 46 років, коли розпочався з світом. Походив з Озирної, повіт Зборів, Західна Україна.

Залишив по собі загальний смутком, не тільки серед рідні, але й серед знайомих і громадян. Виразом того смутку був величезний похорон при величезній заповненості громадянства, але залишилося його добре ім'я. Був він членом наших запомогів організації і брав активну участь у народних життє.

А коли ту загду бажали би ми доповнити голосом Покійного, то він певно, дякуючи родині й громадянству за щире серце й пам'ять про нього, не забув би звернути увагу на те, що У. Н. Союз святкує тепер Ювілейний Рік, та що загадати за Покійного, значить пам'ятати за У. Н. Союз, себто ту Інституцію, яку він за життя так любив і якою гордився. В. Р. П.

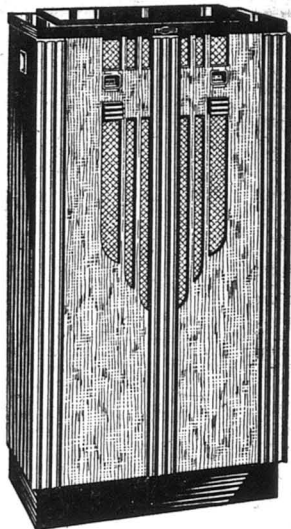
Андрій Швещ, Вунсакет, Р. Ай.

СПІВАНІК

для дітей дошкільного та шкільного віку на одні, два і три голоси. Видання Рідної Школи. Завдає Михайло Гайворонський. Ціна 35 центів.

„СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., 4th F. O. BOX 346.

НАЙНОВІЙШІ РАДІО МАДЖЕСТИК на рік 1934 вже є в СУРМІ на продаж.

\$79.50

RITZ — МОДЕЛЬ 666 — 6-лампове, а має сльз 8 лампок, заосматрено контролювачем тону, автоматичним засматреном відділел, освітленим вказівником стації. Можна одержати поліційний ліцензія. Викінчення подібно до півно, модерний кабінет, середні і бічні панелі з смугастого воалозового дерева. Розміри 38 і 48 см. висок, 20 півно широкі і 10 і 15 півно глибокі.

Продаємо на сплати і за готівку. Гарантуємо радіо на цілий рік. Посилаємо свого механіка 100 миль від Нью Йорку. Хто не має ще радіа, хай з повним довірам вдається до Сурми.

Отворено кожного дня і в неділю. Коли маєте свою кару то в неділю по полудні прийдіть за радіом до Сурми.

Наша адреса:

SURMA
Book & Music Co.,
103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.
(межі 6 і 7 улицею)
Tel.: Dry Dock 4-3752.

Купуйте від Сурми, а по святах знов буде українська програма на радіо.

КОЛЯДА З ГУЦУЛЬЩИНИ.

Мн і! цьому дому тай веселому. Ой дай Боже!
Ой миж до тебе все в рік гостеве.
Ой одинокий гості: сніг сонечко,
Другий гості: сніг сонечко,
Третій гості: сніг сонечко,
Чим похвалиш за сніг сонечко?
Гой як і зійду рано в неділю,
Зарпю собов в церкві-престоли,
Освчу церкви, в церкві престоли,
Дім господарський, мій християнський.
Чим с похвалиш яний місяцю?
Гой як і зійду трини на мн,
Темної ночі тай опівночі,
Зраде мн сніг с гість у дорозі,
Гість у дорозі, зівринка в полі,
Зівринка в полі і рибка в морі!
Дробен дощичку, чим с похвалиш?
Гой як і сльз трини на мн,
Зраде мн сніг зито-пшениця,
Жито-пшениця, всяка пшениця,
А за снім словом будь же нам здоров,
Будь же нам здоров, господарче.
Не сам із собов, з своєю гадзичкою,
Своєю гадзичкою тай з діточками!
Дай же нам, Боже, в ваш дім здорове,
В ваш дім здорове на чедькоду,
Гой на двір щісте на худобочку!
Віншувемо все щістем, здоровом, святим
Родженням тай Новим Рокотом, тай догм
ніком: аби-сте цей рік в мирности
проджи тай других святюк джиджи.
Ой дай Боже!

ВСЮДИ ПХАЮТСЯ

мо-кат. декан з Коломиї патріотичну проповідь, яку й закінчив зазивом будувати скрізь костёли й „Доми Людови“, бо

тільки таким чином „зможє бути утрєвалєна польськєсть на кресєх“. — Одночасно з тим виключують будову костєла в Рибні коло Кут та будують костєл в Рибні коло Шибни.

римо-кат. канцидю в Шешорах коло Пістиня. Польські „Доми Людові” будують телер у Рибні, Шешорах і Москалівці.

Науковий місячник „Космос“ повідомляє, що проф. Кольєстер відкрив новий рід проми-

нів, подібних до космічних промінів. Нові проміні завжди на висоті 3 до 4 км., а зчерги на висоті 9 км. Зпочатку проф. Кольгестер думав, що

проміяновання походить зі землі, але пізніше цей здогад відпав. Походження цих нових промінів є покищо досить загадочне.

КАТАСТРОФА ЛІТАКА.

гайшину. Крило літака відорвалося, літак упав і згорів. На місці згинули поручник і капітал.

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЄТЬСЯ:
Хтоби знав точну адресу п. Мар-

внй кушача, або він сам хай ласкаво
подість підписаному. В липні 1934
року мешкав в Гаріфорд і там по-
хоронив свою дружину, Дякую. 7/8
REV. Alex. Prystay,
123 Park-St., New Haven, Conn.

ЛЕГАЛІЗУВАННЯ
безправних імігрантів. Деякі виселенці можуть бути прийняті, якщо звернутися по безплатні інформації:
ALL NATIONS EXCHANGE,
707 East 84 St., New York, N. Y.
Tel.: REgent 4-7166 2 9 11

ВИФЛЕЄМСЬКА НІЧ!

З великою користю можна грати в кількох білих місцях. Ціна \$15.

Протиболященицький марш, муже-
ський хор, розписані голоси „2 ca-
pella". Ціна \$3. 3,5

W. MOROZOWYCZ,
1134 SIMPSON ST., BRONX, N. Y.

666
ПЛИН—ПАСТИЛЬКИ—МАСТЬ
КРОПЛІ ДО НОСА
здейжть простуду в одному дні. Біль
Голови або невпальгію в 30 мінут-х

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урадові години:

Від 1-3 припоздні і від 6-8 ввечір.
В неділю після умови. 236
29. Morton Street, Newark, N. J.
Телефон: Market 3-4518

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.

NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урадові години: рано від 10 до
11, ввечір від 6 до 8, а в неділі
після умови.

**ПЕТРО ЯРЕМА-
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

ЗАНИМАЕСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОУН БРОУКЛЮН НЬЮ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel: Orchard 4-2568

